

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 180/09-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti M., s. r. o., so sídlom S., zastúpenej advokátom JUDr. D. M., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cbs 84/03 a jeho uzneseniami č. k. 9 Cbs 84/03-389 z 9. mája 2007 a č. k. 9 Cbs 84/03-393 z 13. novembra 2007, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. januára 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti M., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Spoločnosť M., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), v sťažnosti doručenej Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. marca 2009 a doplnenej na výzvu ústavného súdu 9. apríla 2009 namietala, že postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cbs 84/03 a jeho uzneseniami

č. k. 9 Cbs 84/03-389 z 9. mája 2007 a č. k. 9 Cbs 84/03-393 z 13. novembra 2007, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „navvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. januára 2008 bolo porušené jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

1. Zo sťažnosti vyplýva, že „Navrhovateľ“ (t. j. sťažovateľka, pozn.) sa žalobným návrhom 05. 11. 1998 predloženým KS v Bratislave 12. 11. 1998 domáhal voči žalovanému S., spol. s r. o. B., zaplatiť 775.694,99 FRF s príslušenstvom a zaplatiť 373.672,50 SK s príslušenstvom za dodaný tovar (vlákno). Žalovaný ako prepravca tovar prevzal v dňoch 09. 05. 1996 od navrhovateľa. Predmetný tovar ale adresátovi nedoručil a tvrdil, že sa tovar stratil, ktorú stratu nevedel žiadnym dôkazom potvrdiť...“.

2. Krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom z 24. novembra 1999, ktorý bol zrušený uznesením najvyššieho súdu z 25. apríla 2001 a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Ďalším rozsudkom krajský súd 3. júna 1994 návrh zamietol. O odvolaní sťažovateľky rozhodol najvyšší súd uznesením z 3. júna 2004 tak, že prvostupňový rozsudok opätovne zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd rozsudkom z 19. októbra 2006 (č. k. 9 Cbs 84/2003-376) „znova žalobný návrh zamietol“. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka „odvolanie 19. 12. 2006 s odôvodnením, že s rozhodnutím nesúhlasí, že rozhodnutie je právne nesprávne, predčasne vydané, že bolo vydané na základe nespoľahlivo zisteného skutkového stavu, že rozsudok je zmätočný a účelový, nezohľadnil právne názory odvolacieho súdu (opakovane).“.

3. Sťažovateľka ďalej uviedla: «O tomto odvolaní doposiaľ nebolo rozhodnuté, nakoľko Krajský súd v Bratislave, ako súd prvého stupňa uznesením z 09. 05. 2007, č. k. 9 Cbs/84/2003-389 odvolacie konanie zastavil z dôvodu, že žalobca nezaplatil včas – v lehote určenej (výzva NS SR z 29. 01. 2007 sp. zn. 6 Obo 18/2007) súdny poplatok v sume 274.470,- Sk...»

Uzneseniu Krajského súdu v Bratislave o zastavení odvolacieho konania sťažovateľ -navrhovateľ predložil dňa 21. 04. 2007 žiadosť o predĺženie lehoty na zaplatenie

predmetného súdneho poplatku v sp. zn. 6 Obo 18/07. Na túto žiadosť KS resp. NS SR vôbec nereagovali.

Aj preto sťažovateľ - navrhovateľ predložil podanie (podnet) na Generálnu prokuratúru SR na podanie mimoriadneho dovolania. GP SR listom VI/2 Pz 50/09-3 z 30. 01. 2009 uvádza: „Po preskúmaní k veci sa vzťahujúceho súdneho spisu som zistil, že podanie mimoriadneho dovolania prípustné nie je. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 09. 06. 2007 a od jeho právoplatnosti uplynul už viac ako jeden rok, a preto je proti nemu podanie mimoriadneho dovolania neprípustné...“»

4. Sťažovateľka je toho názoru, „že vo veci samej vyčerpal všetky opravné prostriedky na ochranu svojich základných práv, na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený. Sťažovateľ použil voči nesprávnym rozsudkom odvolanie voči rozsudku KS č. k. 9 Cbs 84/03-190 z 03. 06. 2004, rozsudku KS č. k. 9 Cbs/84/2003-376 z 19. 10. 2006, uznesením KS č. k. 9 Cbs 84/03-393 z 29. 11. 2007. Návrh na vydanie predbežného opatrenia, opakovaný podnet z 24. 04. 2008, 07. 08. 2008, 30. 01. 2009 na mimoriadne dovolanie. V konaní vo veci samej sťažovateľ využil zákonnú možnosť, keď predložil Ústavnému súdu SR sťažnosť z titulu neodôvodneného zbytočného predlžovania konania prvostupňovým súdom (KS v Bratislave) a to 04. 10. 2004.

Sťažovateľ dvojmesačnú lehotu (§ 53 ods. 3 zák. o ústavnom súde) ráta od 30. 01. 2009, keď GP SR písomne oznámila - upovedomila o premlčaní jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania. Prvý podnet bol na GP od apríla 08, keď lehotu bola niekoľko mesiacov.“.

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1) Krajský súd v Bratislave, svojím postupom v konaní v sp. zn. 9 Cbs 84/2003-376 z 19. 10. 2006 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zákonom ustanoveným postupom (čl. 46 ods. 1 ods. 1 Ústavy SR).

2) Ústavný súd SR uznesenie KS v Bratislave sp. zn. 9 Cbs 84/2003-389 z 09. 05. 2007 o zastavení odvolacieho konania a uznesení NS SR sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. 01. 2008 zrušuje.

3) *Ústavný súd SR Krajskému súdu v Bratislave. ukladá povinnosť, aby v konaní sp. zn. 9 Cbs 84/2003-389 konal.*“

6. Svoju sťažnosť doplnila sťažovateľka podaním zo 6. apríla 2009 takto:

„Rozhodnutia, ktorými boli porušené práva sťažovateľa sú:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Cbs 84/03-389 zo dňa 09. 05. 2007 ktorým súd odvolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom zastavil.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Cbs 84/03-393 zo dňa 13. 11. 2007 ktorým súd rozhodol o vrátení súdneho poplatku sťažovateľom.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Obo 244/2007 zo dňa 23. 01. 2008, ktorým tento Uznesenie Krajského súdu v Bratislave 9 Cbs 84/03-393 zo dňa 13. 11. 2007, ktorým Krajský súd v Bratislave rozhodol o vrátení súdneho poplatku sťažovateľom, potvrdil.

Porušenia označeného základného práva sa dopustili subjekty:

- Krajský súd v Bratislave, Záhradnícka 10,

- Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava

Lehota na podanie sťažnosti:

Sťažovateľ počíta dvojmesačnú lehotu (§ 53 ods. 3 zák. o ústavnom súde) od 30. 01. 2009, keď GP SR písomne sťažovateľovi oznámila - upovedomila sťažovateľa o premlčaní jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania.

V ostatnom sa sťažovateľ pridržiava tvrdení, uvedených v Sťažnosti zo dňa 03. 03. 2009.“

7. K sťažnosti sťažovateľka okrem iného pripojila:

a) uznesenie krajského súdu č. k. 9 Cbs 84/2003-389 z 9. mája 2007, ktorým bolo zastavené odvolacie konanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Cbs 84/2003-376 z 19. októbra 2006,

b) uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. januára 2008, ktorým bolo potvrdené uznesenie krajského súdu č. k. 9 Cbs 84/03-393 z 13. novembra 2007 o vrátení zaplateného súdneho poplatku za odvolanie,

c) oznámenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) právnenému zástupcovi sťažovateľky z 30. januára 2009 č. k. VI/2 Pz 50/09-3

o nevyhovení podnetu sťažovateľky na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniam už uvedeným v bode 4 b).

8. Z písomností (rozhodnutí všeobecných súdov, listu generálnej prokuratúry) pripojených k sťažnosti považuje ústavný súd za právne relevantné (vo vzťahu k predmetu sťažnosti) citovať z ich odôvodnení tieto podstatné časti:

a) uznesenie krajského súdu z 9. mája 2007 – bod 7 a)

„... Navrhovateľ podaním zo dňa 15. 12. 2006 sa odvolal voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Cbs/84/2003 -376 zo dňa 19. 10. 2006.

Navrhovateľ bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie...

Výzva na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie bola doručená navrhovateľovi dňa 05. 02. 2007. Navrhovateľ v lehote splatnosti súdny poplatok za odvolanie nezaplatil. Súd v súlade s ust. § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení jeho zmien a doplnkov konanie zastavil...“

b) uznesenie najvyššieho súdu z 23. januára 2008 – bod 7 b)

„... Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením rozhodol, že žalobcovi sa prostredníctvom Daňového úradu S. vracia zaplatený súdny poplatok za odvolanie vo výške 274 470,- Sk.

Podľa dôvodovej časti uznesenia žalobca zaplatil súdny poplatok za odvolanie už po právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2007, č. k. 9 Cbs 84/03-389, ktorým bolo odvolacie konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku za odvolanie. Proti uzneseniu o zastavení konania sa žalobca neodvolal a ani v odvolacej lehote súdny poplatok za odvolanie nezaplatil. Preto krajský súd vrátil súdny poplatok, ktorý žalobca zaplatil dňa 26. októbra 2007 bez právneho dôvodu...“.

c) list generálnej prokuratúry z 30. januára 2009 – bod 7 c)

„Vo vzťahu k uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2008 č. k. 9 Cbs 84/2003-389, ktorým bolo odvolacie konanie zastavené, som Váš podnet vyhodnotil ako prvý podnet vo veci.

Po preskúmaní k veci sa vzťahujúceho súdneho spisu som zistil, že podanie mimoriadneho dovolania prípustné nie je...

Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 9. júna 2007 a od jeho právoplatnosti uplynul už viac ako jeden rok a preto je proti nemu podanie mimoriadneho dovolania neprípustné.

Ďalším dôvodom neprípustnosti mimoriadneho dovolania je skutočnosť, že sa jedná o rozhodnutie o zastavení konania. Proti takémuto rozhodnutiu OSP podanie mimoriadneho dovolania neumožňuje.

Z uvedených dôvodov nie je možné Vášmu podnetu na podanie mimoriadneho dovolania vyhovieť.“

9. Ústavný súd dopytom na krajskom súde zistil, že jeho uznesenie č. k. 9 Cbs 84/03-393 z 13. novembra 2007 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. januára 2008 nadobudlo právoplatnosť 19. februára 2008.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom sťažnosti (ako to vyplýva z jej obsahu, no najmä z jej doplnenia podaním zo 6. apríla 2009, pozri bod 6 odôvodnenia) je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy postupom menovaných všeobecných súdov a ich rozhodnutiami už uvedenými v bode 5 odôvodnenia.

10. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cbs 84/03, ako aj jeho uzneseniami z 9. mája 2007 a 13. novembra 2007, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

10.1 Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že proti uzneseniu krajského súdu č. k. 9 Cbs 84/2003-389 z 9. mája 2007 nepodalala sťažovateľka (kvalifikovane právne zastúpená) odvolanie, hoci o možnosti využitia tohto nariadeného opravného prostriedku (§ 201 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov) bola poučená priamo v napadnutom uznesení.

10.2 Ústavný súd ďalej zistil, že o odvolaní sťažovateľky proti namietanému uzneseniu krajského súdu č. k. 9 Cbs 84/03-393 z 13. novembra 2007 rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. januára 2008 tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Z uvedeného vyplýva, že námietka porušenia označeného práva sťažovateľky

v podobe podaného odvolania proti rozhodnutiu a postupu krajského súdu bola predmetom rozhodovania najvyššieho súdu. V rámci odvolacieho konania najvyšší súd ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal a svoj právny názor vyjadril v uznesení z 23. januára 2008.

Už citované ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy určuje hranice právomoci ústavného súdu a zakotvuje podstatnú časť princípu subsidiarity, podľa ktorého sa možno ochrany práva pred ústavným súdom domáhať až vtedy, keď v Slovenskej republike neexistuje iný orgán verejnej moci, na ktorý sa môže sťažovateľ priamo obrátiť, a tento má právomoc mu aj účinnú ochranu poskytnúť.

Ak sťažovateľ má, alebo v minulosti mal možnosť domáhať sa ochrany svojich označených práv, ktorých porušenie namieta, pred všeobecným súdom, tak to vylučuje právomoc ústavného súdu konať o jeho sťažnosti. Nedostatok právomoci ústavného súdu vyplýva priamo z ústavy (čl. 127 ods. 1) a ústavný súd ho nemôže prekonať ani postupom podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý sa vzťahuje len na neprípustnosť sťažnosti spočívajúcu v nevyužití iných ako súdnych prostriedkov ochrany označených sťažovateľových práv (napr. III. ÚS 118/08).

Vo vzťahu k namietaným uzneseniam krajského súdu mala sťažovateľka možnosť domáhať sa nápravy právne relevantnými prostriedkami ustanovenými zákonom (riadny opravný prostriedok). Nevyužitie (resp. aj neúspešné využitie) tejto možnosti nie je právnym základom pre namietanie porušenia označeného základného práva sťažovateľky a eventuálnej nápravy sa nemožno domáhať dodatočným namietaním nezákonnosti (resp. neústavnosti) postupu krajského súdu podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebol príslušný na preskúmanie označených uznesení krajského súdu, pretože preskúmanie týchto rozhodnutí a postupu na základe odvolania patrilo do právomoci najvyššieho súdu. Keďže pred právomocou ústavného súdu tu ešte stále existoval iný (najvyšší) súd, ktorý bol v prvom rade povolaný poskytnúť ochranu označenému právu

sťažovateľky, ktorého porušenie namieta, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 118/08).

11. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie označeného základného práva uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 244/2007 z 23. januára 2008, ústavný súd konštatuje, že toto rozhodnutie bolo napadnuté sťažnosťou po uplynutí lehoty ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Predmetom posudzovanej sťažnosti v tejto jej časti je už uvedené tvrdenie sťažovateľky, že postupom najvyššieho súdu v označenom konaní a jeho uznesením z 23. januára 2008 došlo k porušeniu jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ako je už v I. časti odôvodnenia (v bode 9) uvedené, sťažnosťou napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu (v spojení s prvostupňovým uznesením z 13. novembra 2007) nadobudlo právoplatnosť 19. februára 2008.

Sťažnosť sťažovateľky bola doručená ústavnému súdu 10. marca 2009, teda po uplynutí uvedenej dvojmesačnej zákonom ustanovenej lehoty.

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

Pre odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd už nerozhodoval o ďalších návrhoch uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2009